

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları : 1063

STOCKHOLM
TREN GARI

Adnan Bülent BALOĞLU

ISBN : 978-625-8023-91-6

1. Baskı, Mart 2022, Ankara, 1.000 Adet

© Bütün Yayın Hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.
Bu Eser Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık
Ticaret İşletmesi Yönetim Kurulu'nun 08.02.2022
tarih ve 165 sayılı kararıyla uygun görülmüştür.

Yayıncı Sertifika No : 48058

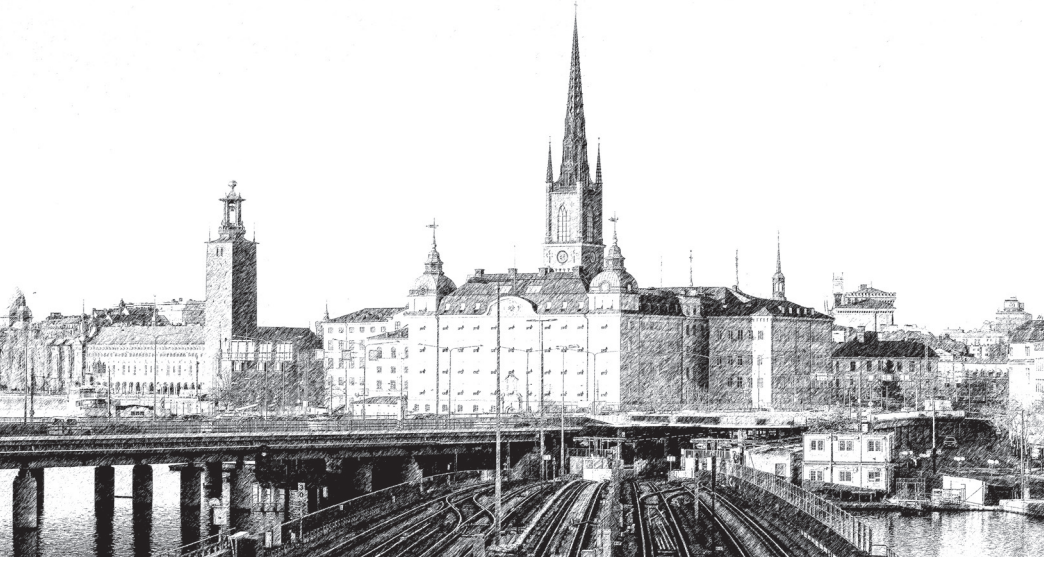
Baskı: **TDV**
YAYIN MATBAACILIK TİC. İŞLETMESİ

Ostim OSB Mahallesi 1256 Cadde
No: 11 06370 Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0312 354 91 31 (pbx)

Faks: 0312 354 91 32

e-posta: bilgi@tdv.com.tr

STOCKHOLM TREN GARI

HASRET ÇEKENLERİN
BULUŞMA NOKTASI

Adnan Bülent BALOĞLU

Adnan Bülent Baloğlu

16.04.1962 tarihinde Ankara'da doğdu. İlkokulu Ankara Seyranbağları İlkokulunda, ortaokulu da Ankara 50. Yıl Lisesinde okudu. 1976'da Ankara İmam-Hatip Lisesine girdi ve buradan 1980 yılında mezun oldu. 1980 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesini kazandı ve buradan 1985 yılında mezun oldu. İlahiyat tahsili esnasında da beş yıl süreyle Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde İmam-Hatiplik görevi yaptı. 1985 yılında İngiltere'ye gitti. 1987 yılında Manchester Üniversitesi'nde "Religion and State in Saudi Arabia" (Suudi Arabistan'da Din ve Devlet) adlı yüksek lisansını bitirdi. 1991 yılında Manchester Üniversitesi'nde "Law of Sales in the Works of Marwazi, Quduri and Sarakhsi" (Mervezi, Kuduri ve Serahsi'nin Eserlerinde Alış-Veriş Hukuku) isimli tezıyla doktorasını tamamladı. 1991 yılında Türkiye'ye döndü. Kısa bir süre Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu'nda uzman olarak çalıştı. 1992 yılı mart ayında Dokuz Eylül Üniversitesi Kelâm Anabilim Dalına yardımcı doçent olarak atandı. 1998 yılında doçent, 2003 yılında ise profesör unvanını aldı. 01.09.2008-30.09.2013 tarihleri arasında Stockholm Büyükelçiliği Sosyal İşler ve Din Hizmetleri Müşaviri olarak görev yaptı. 01.09.2012-01.09.2013 tarihleri arasında Uppsala Üniversitesi Teoloji Fakültesi İslâm Araştırmaları Kürsüsünde misafir profesör unvanıyla seminerler verdi. 2013 -2019 yılları arasında Başkanlık Müşaviri olarak görev yaptı. 2015-2017 yılları arasında Danimarka Kopenhag Din Hizmetleri Müşavirliği görevini tedviren yürüttü. Hâlen Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İslami İlimler Fakültesinde Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır. Telif, tercüme, sadeleştirme, derleme şeklinde yayımlanmış çok sayıda kitabı ve makalesi bulunmaktadır. Evli ve bir çocuk babasıdır.

İçindekiler

ÖN SÖZ..... IX

BİRİNCİ BÖLÜM

Stockholm T-Santral (Tren Garı)	4
Niçin Göç, Niçin İsveç?	5
Ürgüp-Karain'den de Göçtük!.....	11
Göçün Sonrası.....	19
Dinmeyen Türkiye Hasreti	25
Ev Parası Biriktirip Dönecektik!.....	29
Pizza, Restoran, Büfe Sektörü Bizden Sorulur!.....	32
Aile ve Aşınan Değerlerimiz.....	40
Kanayan Yara: Ana Dil Eğitimi.....	57
Sivil Toplum Örgütlenmemiz	65
Sivil Toplum Örgütlerimizin Kültür Politikaları.....	77
Çok Kültürlülük ve İsveç.....	85
Sosyokültürel ve Ekonomik Problemler	94
Ülkenin Asli Unsuru: Hıristiyanlık	98
İsveç'te İslâm ve Müslümanlar	105
Diyanet İşleri Başkanlığı ve Cami Derneklerimiz	108
Son Sözler	113

İKİNCİ BÖLÜM

ÖZAY GÖRGÜN	119
ABDULLAH ÇAĞATAY	145
ERHAN ÖZAY	161
MUSTAFA ÖZDEMİROK	183
FARUK KİRDİŞ	191
CAFER KILIÇ	205
İSMAIL OKUR.....	219
FEYYAZ ATILGAN	237
MUSTAFA TÜMTÜRK	249
BOŞA GİDEN YILLARIM.....	267
HASAN DÖLEK.....	277
HAYDAR AKAN	295
MUSTAFA TURAL.....	319
NAFİYE BALOĞLU.....	327
HAKİ KORKMAZ.....	341
MURAT DALBUDAK	375
YUSUF POYRAZ	385
HİMMET KAYA.....	399

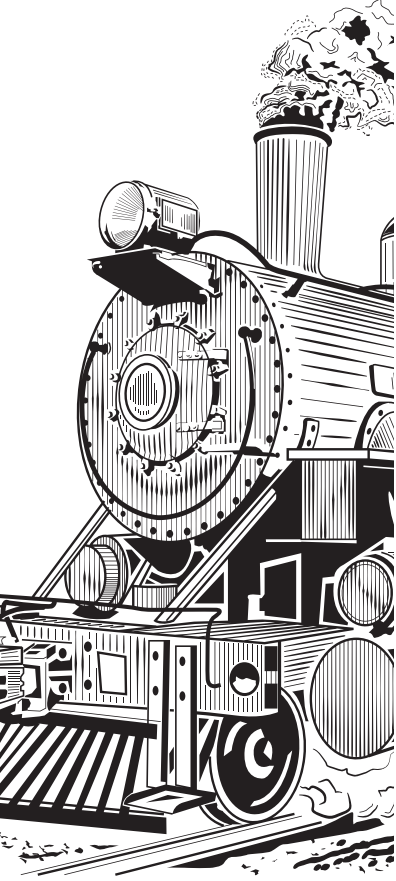
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gurbet Şiirleri.....	425
----------------------	-----

ÖN SÖZ

İsveç'e göç eden birinci neslimizin hayat hikâyelerini, *Stockholm Treni: Bir Neslin Göç Hikâyeleri* adıyla derlemiş ve sizlere sunmuştuk. Bu eserimiz sizlerin büyük beğeni ve takdiri-ne mazhar oldu, sevincimiz sonsuzdur. Evlerini, topraklarını, vatanlarını ve de ailelerini arkada bırakarak gurbet yollarına düşen bu insanlarımızın başlarından geçenleri okurken kimi zaman üzüldünüz, hayıflandınız, kimi zaman da tebessüm ettiniz, hatta kahkahayla güldünüz. Macera dolu bu hikâyelerin her biri bize, çocuklarımıza ve gelecek nesillerimize birer ibret vesikası niteliğindedir ve tamamı gerçektir. Pek çoğu doğru dürüst bir tahsile, okuma-yazma becerisine dahi sahip olmayan büyüklerimizimizin bu maceralı yolculuklarının üstünden pek çok seneler geçti. 2015 yılında İskandinav ülkelerine göçün 50. yılını idrak etmiş olacağız. Ekmeğini kazanmak, onurlu bireyler olarak

yaşamak için vatanlarını terke mecbur kalan bu insanlarımızın, bırakın dilini, kültürünü, örfünü, dinini tanımayı, haritada yerini dahi bilmedikleri bir ülkede ayakta kalmak adına sergiledikleri azim, gayret, sebat, çalışma, dayanışma ve fedakârlık her türlü takdirin ötesindedir. Hepsi hakiki cesaretin gerçek belgeleri niteliğindeki bu öykülere benzer daha nicelerinin olduğundan hiç kuşkunuz olmasın. Onların tamamını nakletme imkânımız yoktu. *Stockholm Treni* adlı eseri derlemekteki öncelikli amacımız, İsveç'teki birinci neslimizin hayat hikâyelerini ve yaşadıkları hadiseleleri genç neslimimize birer ibret vesikası olarak aktarmak ve tarihe kayıt düşmektir. Buna muvaffak olduğumuz için mutlu ve bahtiyarız.

Stockholm Tren Garı (T-Santral): Hasret Çekenlerin Buluşma Noktası adını verdiğimiz elinizdeki bu eser ise birinci eserin devamı mahiyetindedir. Dolayısıyla burada da aynı metodu takip ettik. Bu kitapta ağırlıklı olarak ikinci neslimizden küçük bir kesit sunmayı amaçladık. Daha doğrusu bu topraklara ilk ayak basan büyüklerimizin oğullarını ve kızlarını konuşturduk. Birinci neslin ilklerinden olan ancak daha önce konuşurma imkânı bulamadığımız birkaç büyüğümüzü de buraya almayı uygun bulduk. Bütün bunları yaparken bir parça seçici davrandık. Siz de takdir edersiniz ki, bir kitabın belirli hacmine herkesi sığdırma imkânımız yoktu. Kriter olarak, geçmişte ve şimdi sosyal, kültürel ve dinî faaliyetlerde aktif rol üstlenmiş, geçmişte dernek ve federasyon yönetimlerinde görev yapmış, hâlen görev yapmakta olan bireyleri tercih ettik. Bir nebze de olsa buradaki sivil toplum örgütlenmemizin durumu, mantalitesi, dünü, bugünü ve yarını hakkında sizleri bir fikir

STOCKHOLM TREN GARI

HASRET ÇEKENLERİN BULUŞMA NOKTASI

sahibi yapabilmeyi amaçladık. Sizleri, buradaki sivil toplum örgütlerimizin mevcut durumları, İsveç toplumu ve bürokrasisi ile olan ilişkileri, insanlarımızın onlardan beklentileri gibi konularda aydınlatmayı hedefledik. Kitabımıza, kendini iş dünyasına kabul ettirmiş iş adamlarımızı ve onların başarı öykülerini de dâhil ettik. Gurbeti, Kulu'yu, Ürgüp'ün Karain köyünü, İsveç'i anlatan şiirlerden bir karma yaptık ve beğeninize sunduk. Her bir şiir aslında burada yaşanan, hissedilen olayların veciz bir özeti mahiyetindedir. Bir önceki kitabımızda yaptığımız gibi albümlerden fotoğraflar beğendik ve lüzum hissettikçe aralara serpiştirdik. Bütün bunlara ilave olarak, birinci bölümde geniş bir şekilde göç ve göçle bağlantılı konulara dair bilgi, görüş, tecrübe ve anekdotlarımızı sizinle paylaştık. Ümit ve beklentimiz odur ki, kaleme aldığımız ve alacağımız eserlerimiz vasıtasıyla İsveç'teki insanlarımızın sosyal hayatları, göç tecrübeleri, psikolojileri, hayalleri, idealleri, İsveç toplumuna bakışları, Türkiyemizden beklentileri vb. pek çok konuda bir fikir sahibi olacaksınız.

Birinci bölümde Ürgüp'ün Karain köyünden İsveç'e gelen rahmetli Osman Öz'ün notlarından da istifade ettik. Osman Öz'ün ömrü vefa etseymiş, Ürgüp ilçesinin ve Karain köyünün tarihî ve kültürel geçmişlerini, geleneklerini, aile ilişkilerini, göç öykülerini anlatan bir eseri kaleme almamış. Çok okuyan, araştıran, düşünen bir şahsiyet olduğunu tuttuğu ve derlediği notlarından anladığım Osman Öz'ün vefatının buradaki fikri hayatımız için büyük bir kayıp olduğunu özellikle vurgulamalıyım. Ne yazık ki o, derlediği ham malzemeyi kalıcı bir esere dönüştüremeden 3 Mayıs 1999'da ahirete irtihal eylemiş. Onun hoş sohbet

hanımı Fatma Öz teyzeyi de önceki eserimiz *Stockholm Treni*'nden hatırlayacaksınız. Osman Öz'ün notlarından istifade etmek suretiyle onun yarım kalmış arzusunu bir parça da olsa yerine getirdiğimizi ve bu vesileyle onu bir kere daha rahmet ve minnetle andığımızı düşünüyoruz. Allah mekânını cennet eylesin.

Eserimizdeki bireylerin diziliş sırası İsveç'e ayak basış tarihlerine göre düzenlenmiştir. Osman Öz, Mustafa Özdemirok, Yusuf Poyraz, Mustafa Tümtürk ve İsveç Türk İşçi Dernekleri Federasyonunun fotoğraf arşivlerinden istifade ettik.

Din görevlilerimiz röportajların yazılı malzemeye dönüştürülmesinde büyük katkı sundular. Onları burada ismen zikretmeyi bir vefa borcu görüyorum. Bu arkadaşlarım sırasıyla, Ergin Ögçem, Aysun Ögçem, Halime Özdemir, Mehmet Ergün, Osman Verim, Veysel Kılıç, Müsemma Kılıç, İbrahim Etem Bodur, Recep Toraman, Fatma Ünsal ve Bayram Dağdelen'dir. Aynı şekilde kamera çekimleri de İsmail Çolak ve Rıza İnci tarafından yapılmıştır. Adlarını saydığım bu mesai arkadaşlarıma teşekkür ederken bundan sonraki hayatlarında da başarı ve mutluluklar diliyorum.

Daha önceki kitaplarımızda olduğu gibi bu eserimizin de baskı ve grafik işlerinde yardımlarını esirgemeyen TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi çalışanlarına ve özellikle de Zekeriya Yıldırım ve Ayhan Coşkun kardeşlerime müteşekkirim. Son olarak, elinizdeki bu eserin basım masraflarını üstlenen İsveç Türk İşçi Dernekleri Federasyonu Başkanı Değerli Dostum Hasan Dölek Bey'e de kalbi sevgilerimi ve teşekkürlerimi sunuyorum. Hasan Bey, sahip

STOCKHOLM TREN GARI
HASRET ÇEKENLERİN BULUŞMA NOKTASI

olduğu enerji, potansiyel ve birikimle uzun yıllar daha buradaki toplumumuza hizmet edebilecek genç bir arkadaşı-mızdır. İnşallah kendisini buradaki Türk toplumunun bir temsilcisi olarak İsveç Meclisinde çok yakın bir gelecekte görmeyi ümit ediyoruz. Allah yâr ve yardımcısı olsun.

İsveç Diyanet Vakfı olarak, İsveç'teki bütün vatandaşlarımızın sosyal, kültürel ve dinî sorunlarına tercüman olmaya devam edeceğiz.

Gayret bizden, yardım Allah'tan.

Prof. Dr. Adnan Bülent BALOĞLU

15.08.2013, Stockholm

